

KALENDARIUM
**Przegląd ważniejszych wydarzeń
maj–czerwiec 2017**
Mirosław Rutkowski¹
KRAJ

17–18.05. W Oddziale Karpackim Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) w Krakowie odbyła się konferencja szkoleniowa dla przedstawicieli samorządów pt. „Aspekty administracyjno-prawne i środowiskowe terenów objętych ruchami masowymi Ziemi”. W zajęciach wzięło udział ponad 70 osób reprezentujących administrację geologiczną różnych szczebli oraz środowiska naukowe i branżowe. Podczas kilku sesji tematycznych specjaliści z PIG-PIB, urzędów wojewódzkich i firm komercyjnych przedstawili m.in. procedury dokumentowania ruchów masowych, zasady monitoringu osuwisk – klasyczne i geofizyczne, organizację systemu SOPO oraz problematykę administracyjno-prawną zagospodarowania terenów osuwiskowych.

31.05. W siedzibie Biblioteki Narodowej w Warszawie odbyła się konferencja prasowa poświęcona wydarzeniom związanym ze Światowym Dniem Ziemi (22 kwietnia). Podczas spotkania ogłoszono wyniki Konkursu na Człowieka Roku Polskiej Ekologii. Laureatem został o. Stanisław Jaromi, franciszkanin, absolwent Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego KUL i doktor filozofii. Promotorem jego magisterium z dziedziny ochrony środowiska był prof. Stefan Kozłowski, wybitny geolog i ekolog, w latach 1963–2007 związany z PIG-PIB. Ojciec Jaromi jest od lat zaangażowany w edukację ekologiczną, interesuje się sprawami dialogu pomiędzy nauką i wiarą, kulturą i duchowością, chrześcijańską wizją świata i różnymi nurtami ekofilozofii.

31.05–2.06. XVIII seminarium z cyklu „Metodyka rozpoznawania i dokumentowania złóż kopalni oraz geologicznej obsługi kopalni” odbywało się w Żaganie. Organizatorami spotkania byli: Instytut Górnictwa Odkrywkowego „PoltegorInstytut” i Zakładowe Koło SITG, Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH oraz Oddział Dolnośląski PIG-PIB. Patronat honorowy objął prof. Mariusz Orion Jędrysek, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. Tematyka seminarium obejmowała problemy projektowania prac geologicznych, dokumentowania zmian stanu zasobów i matematycznego modelowania złóż, a także teorię i praktykę stosowania kodeksu JORC. W nieodległym geoparku Łuk Mużakowa odbyła się sesja terenowa poświęcona walorom przyrodniczym i turystycznym terenów dawnego górnictwa węgla brunatnego i iłów ceramicznych.

1–2.06. W krakowskiej siedzibie Oddziału Karpackiego PIG-PIB odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa

pt. „Badania petrologiczne i mineralogiczne w geologii”. Ósma już edycja tego corocznego spotkania została przygotowana przez PIG-PIB i Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego. Szerokie spektrum prezentacji i referatów obejmowało zagadnienia z dziedziny geologii naftowej, sedimentologii i magmatyzmu w ujęciu petrologicznym i geochemicznym. Poruszano również problematykę analityki izotopowej, najnowszych metod badań geochemicznych oraz roli petrologii w projektach interdyscyplinarnych.

3.06. Znana i powszechnie lubiana impreza poświęcona popularyzacji wiedzy, czyli 21. Piknik Naukowy, odbywała się tym razem na terenach warszawskiego stadionu PGE Narodowy. Organizatorami tego dużego przedsięwzięcia medialnego było Polskie Radio i Centrum Nauki Kopernik. Tradycyjnie wzięli w nim udział pracownicy PIG-PIB, którzy w tym roku mieli dodatkową motywację, albowiem tematem wiodącym była Ziemia. Stoisko instytutu wabiło okazami skał i minerałów, miniaturowym wulkanem oraz eksponatami paleontologicznymi. Muzeum Geologiczne przygotowało warsztaty z rozpoznawania skał i minerałów oraz liczne konkursy z nagrodami. Frekwencja jak zwykle biła rekordy, zwłaszcza w kategorii dziecięco-młodzieżowej.

4.06. Od kilku lat finalnym akcentem obchodów Światowego Dnia Ziemi (22 kwietnia) jest festyn organizowany na Polu Mokotowskim w Warszawie przez Ministerstwo Środowiska, NFOŚiGW, Lasy Państwowe, parki narodowe i centralne instytucje związane z ochroną środowiska przy współpracy licznych organizacji społecznych. Hasłem tegorocznej imprezy było „W kierunku natury”, a wydarzenie nawiązywało do bioróżnorodności i kierunków jej ochrony. Geologię tradycyjnie reprezentował PIG-PIB, stanowisko wystawowe przygotowało Muzeum Geologiczne.

7–9.06. W kampusie Wydziału Geodezji, Inżynierii Przestrzennej i Budownictwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (UWM) w Olsztynie odbywała się konferencja połączona z warsztatami pn. „GIS w nauce”. Szóstą już edycję imprezy przygotowali logistycznie pracownicy UWM, ale w komitecie organizacyjnym działali uczeni z kilku dużych ośrodków akademickich. Ważną rolę odegrali partnerzy merytoryczni, wśród których można było znaleźć czołowe firmy sektora GIS, m.in. ESRI Polska, Faro, Geopartner, Vimap, Navigate i Taxus IT. Część z nich prowadziła warsztaty cieszące się dużym zainteresowaniem uczestników. Tematyka sesji plenarnych i specjali-

¹ Emerytowany pracownik PIG-PIB; mirekrutkowski751@gmail.com.

stycznych obejmowała bardzo szeroki zakres zagadnień. Niestety geologiczne aspekty wykorzystania GIS omawiano tylko w pojedynczych referatach.

8.06. Międzynarodowe Centrum Doskonałości w zakresie metanu z kopalń węgla (ICE-CMM) zostało oficjalnie otwarte w Katowicach. Jest to pierwsza tego typu inicjatywa na świecie. ICE-CMM zostało założone przez Główny Instytut Górnictwa, Polskie Górnictwo Naftowe

i Gazownictwo, PIG-PIB oraz Instytut Nafty i Gazu. Będzie ono funkcjonowało pod patronatem Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (UNECE). Z okazji otwarcia nowego ośrodka odbyła się konferencja naukowa, podczas której eksperci z całego świata zaprezentowali najlepsze rozwiązania z zakresu wykorzystania oraz wydobycia metanu z pokładów węgla. Przedyskutowano także możliwości rozwoju segmentu wydobywczego w Polsce.

ŚWIAT

20–21.05. W stolicy Macedonii Skopje miała miejsce 3rd International Scientific Conference GEOBALCANICA 2017. Organizatorem było Geobalcanica Society, wydawca czasopisma *Acta Geobalcanica*, wspierane przez Wydział Przyrodniczo-Matematyczny Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego w Skopje, Europejskie Stowarzyszenie Geografów (EAG), Macedońskie Towarzystwo Geograficzne i firmę Geomap. Chociaż wydarzenie było poświęcone geografii i naukom pokrewnym, to w spisie ponad stu przedstawionych referatów przeważały opracowania geologiczne i geomorfologiczne. W konferencji wzięło udział blisko dwustu uczestników z 28 krajów świata, m.in. z Polski.

22–23.05. GeoEnergie 2017 to nazwa konferencji poświęconej energii geotermicznej, która odbyła się w Bergen (Norwegia). W spotkaniu wzięło udział prawie sto osób – przedstawiciele ośrodków naukowo-badawczych i firm komercyjnych z kilku krajów świata. Omawiano m.in. możliwości współpracy z koncernami naftowymi i plany rozwoju płytkiej geotermii w Norwegii i Szwecji. Konferencja miała polski akcent – uczestniczyli w niej delegaci PIG-PIB, którzy przedstawili polsko-norweski projekt Geothermal4PL. Jest to idea zasilenia domów budowanych w ramach rządowego programu Mieszkanie Plus ciepłem pochodzącym z płytkich instalacji geotermicznych. Finansowanie projektu oparto na środkach z grantów ekologicznych Funduszu Norweskiego.

4–7.06. W Townsville (Queensland, Australia) odbywała się konferencja FUTORES II – Future understanding of tectonics, ores, resources, environment and sustainability. Spotkanie naukowe przygotowane przez Economic Geology Research Centre (EGRU) przy James Cook University umożliwiło wymianę poglądów na temat przyszłości górnictwa rudnego w świecie kurczących się zasobów. Uczestnicy zastanawiali się nad nowymi kierunkami zainteresowań przemysłu wydobywczego, próbując antycypować rozwój technologii dzisiaj jeszcze nieistniejących. Pozornie akademicka debata cieszyła się dużym zainteresowaniem przedstawicieli globalnych koncernów surowcowych, podobnie jak pierwsza edycja konferencji, która miała miejsce w 2013 r.

4–8.06. Amerykańska Association of Environmental & Engineering Geologists (AEG) była organizatorem trzeciej już konferencji pn. „Landslides: Putting Experience, Knowledge and Emerging Technologies into Practice”. Spotkanie naukowców i praktyków z wielu różnych gałęzi gospodarki, administracji publicznej, sektora bankowego, ubezpieczeniowego i prawniczego odbywało się w Roanoke

(Wirginia, USA). Prezentacje dotyczyły rozpoznawania, monitorowania i zapobiegania skutkom ruchów masowych. Przedstawiano też nowe techniki badawcze, w tym związane z wykorzystaniem dronów i skanowania laserowego. W sesjach plenarnych i wycieczkach terenowych wzięło udział ponad 400 uczestników.

6–9.06. Konferencja NovCare 2017 – Novel Methods for Subsurface Characterization and Monitoring: From Theory to Practice odbyła się w kampusie Technische Universität (TU Dresden) w Dreźnie. Spotkanie przygotowali: TU Dresden, Helmholtz-Zentrums für Umweltforschung i Kansas Geological Survey. Piąta impreza z tego cyklu była poświęcona, tak jak poprzednie, najnowszym metodom automatycznego monitorowania parametrów środowiska podpowierzchniowego, przede wszystkim płytkich poziomów wodonośnych i gleb. Obok klasycznych problemów związanych z kalibrowaniem sieci czujników środowiskowych, zarządzaniem bazami danych i analizowaniem wiarygodności informacji, omawiano również zasady modelowania cyfrowego zbiorników wód podziemnych oraz zastosowanie dronów do pozyskiwania geoinformacji.

6–7.06. W Adelaide, stolicy australijskiego stanu South Australia, odbywały się obrady AusIMM International Uranium Conference 2017, jednego z najważniejszych wydarzeń w branży uranowej. Organizatorem przedsięwzięcia był Australasian Institute of Mining and Metallurgy (AusIMM), a głównym partnerem South Australian Government Department of State Development. Imponującą listę sponsorów otwierał koncern BHP Billiton. Podczas sesji plenarnych specjaliści z całego świata wygłosili referaty dotyczące kluczowych zagadnień branży: oceny wielkości zasobów, nowych technologii i najnowszych osiągnięć w dziedzinie rozpoznania złóż. Atrakcją imprezy były wycieczki do dwóch słynnych kopalni uranowych: Olympic Dam i Heathgate Resources – Beverley.

12–17.06. 79th European Association of Geoscientists and Engineers (EAGE) Conference & Exhibition odbyła się w Paryżu. Hasłem spotkania czołowych ekspertów i decydentów branży naftowej było „Time to open a new Chapter”. Symultanicznie z głównym spotkaniem przebiegały obrady i warsztaty Society of Petroleum Engineers – SPE EUROPEC. Razem dało to imponujący efekt – uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z ogromnym wachlarzem zagadnień w dziedzinie poszukiwania i eksploatacji węglowodorów płynnych i gazowych, omawianych przez najwybitniejszych światowych specjalistów. Sponsorami obu konferencji były koncerny: Total, Saudi Aramco i Shell.